

Meny **NÆRINGSLIV** FISKERI INDUSTRI KRISTELIG FOLKEPARTI POLITIKK

Fiskerienes og kystens framtid

Av AKTUELL KOMMENTAR: KARL GLAD NORDAHL

07. september 2016, kl. 07:00

Mange kystsamfunns framtid i nord er udiskutabelt knyttet til fiskeriene. Derfor er det viktig at fiskeripolitikken ikke forkludrer og legger ellers levedyktige fiskeriavhengige samfunn øde.

I Havressursloven står at formålet med loven er «å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene». Det betyr helt enkelt at nærhet skal gi rettighet til ressursene. Praksis har uthulet denne rettigheten. – Her: «Ranton» på Lofothavet. (Foto: Bjørn Eide)

DEL

Se kommentarer

[Til toppen](#)

Bladet Vesterålen

Adresse: Rådhusgt. 2, postboks 33, 8401 Sortland • [Ansvarlig utgiver: Karl-Einar Nordahl](#) •
[Redaktør: Willy Vestå](#) • [Kontakt oss](#) • [Tips til redaksjonen](#) • [Annonse](#) •
[Personvernpolicy / Informasjonskapsler](#) • [Redaktørplakaten](#) •
BLADET VESTERÅLEN COPYRIGHT © 2015

Økonomisk spill

Røkkes inntreden og økonomiske spill i fiskeriene fra for rundt 20 år siden – i en vanskelig økonomisk periode – var en ren ulykke, og må oppfattes som ran av stor del av denne formuen. Tveteraas-utvalgets forsøk på å sementere Røkke-praksis, ble en gedigen fiasko.

Takket være Venstre og Kristelig Folkeparti ble Tveteraasutvalgets forslag forkastet – stikk i strid med regjeringens ønske. I stedet ble den såkalte pliktkommisjonen oppnevnt. – Det er viktig at kommisjonen får arbeidsro, og nå lytter til næringen og kunnskapen, slik at man kommer ut med løsninger kysten kan leve med.

Kommisjonen ble opprettet etter ønske fra Stortingets næringskomité. Oppgaven er å levere konsekvensutredning som grunnlag for utstaking av kurs som vil være tjenlig for fiskerinæringen – og kysten i det hele. Det betyr blant annet grundig gjennomgang av alle trålerrettigheter og plikter sett i en bred sammenheng. Det er kanskje viktigst!

Bidrag til bosetting

Et endelig forslag skal også bidra til bosetting på kysten som resultat av lønnsomhet i både flåte og industri. – I praksis ble kommisjonen nedsatt av fiskeriminister Sandberg. Om det var klokt vil bare tiden vise. Kommisjonens tilråding skal kunne legges fram i løpet av denne høsten.

Den samme minister har nå tydeligvis fått hastverk og har gitt kort tid til innspill. Det er

bemerkelsesverdig – sett på bakgrunn av kommisjonens sammensetning – kjemisk rensset for folk med bakgrunn i praktisk fiske og fiskeindustri, slik også Tveteraas-utvalget var.

«Hebe II» på Skallen. (Foto: Mareno Leonhardsen)

Tid til å lytte

Nå er det viktig at kommisjonens medlemmer tar seg nødvendig tid og har evne til å lytte, og ikke minst forstå. – Ministeren har ellers ved flere anledninger gitt uttrykk for ikke å være spesielt begeistret for kommisjoner. – Det kan kanskje forstås slik at viktige avgjørelser helst skal skje etter ministerens mer tilfeldige innfall.

Kysten har lykkeligvis dyktige fagfolk, praktiserende fiskere/redere og andre som kjenner fiskeriene ut og inn. – Folk som har fulgt utviklingen i næringen gjennom år. Det er disse folkene kommisjonen må ta råd av. – Fiskeri er et så vidt vanskelig og komplekst emne at her kreves de beste fagfolk. Det nytter ikke at man bare har lyst og interesse for fiskeripolitikk.

Grundig dokumentasjon

Det er kommet, og vil komme, en rekke innspill – omfattende dokumenter – fra blant andre Kystens Tankesmie ved Trond Trondsen, professor dr.scien, Norges Fiskerihøgskole, UTI Norges Arktiske Universitet. – En rekke uttalelser er i forkant hentet inn, fra blant andre landets fremste spesialist i fiskerirett, Peter Th. Ørebech, Tromsø. – I tillegg

praktiserende fiskere og annen fiskeriekspertise.

I et omfattende dokument påpekes og poengteres at trålkvoter opprinnelig oppsto ved at kvotene/kvantumet ble tatt fra kystfiskerne og gitt til landaktører via dispensasjon fra deltakerloven. Det ble ene og alene gjort for å sikre råstofftilgangen til foredlingsindustrien – ikke for å berike kapitaleiere og spekulanter.

Hvordan torskekvoter ble sild

Det overraskende salget av Røkke-dominerte Havfisk As, det største selskapet med leveingsforpliktelser, til en vestlandsreder, ble godkjent av fiskeriminister Sandberg 25. juli i år. – Transaksjonen har høyst sannsynlig passert gråsonen, og kommet inn i den ulovlige. – Salget til Lerøy-gruppen ga milliardfortjeneste til Røkke, på kystfiskerne i nord sin bekostning.

Kvitfisk-kvotene ble med andre ord flyttet først fra kystfiskerne i nord til fiskeindustrien i nord – videre fra industrien til privat spekulant – og nå til reder på Vestlandet med bakgrunn – ikke i kvitfisknæringen – men i sildenæringen! – Livsviktige torskekvoter – arvesølvet – er på denne snedige måten overført fra nord til sør. – Dette forholdet må rettes opp.

Blant foreliggende innspill ellers registreres Fifor – Fiskekjøpernes Forening og Norges Kystfiskarlag. Fra hvert sitt ståsted, og ved grundig gjennomgang, klargjør de to organisasjonene hvilke problemer som er påført næringen under ulike regjeringer. Det framkommer begrunnede råd som kommisjonen bare må ta inn over seg.

Havressursloven

Norges Kystfiskarlag tar for seg norsk fiskerilovgivning hvor det i Havressursloven står at formålet med loven er «å sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene». Det betyr helt enkelt at nærhet skal gi rettighet til ressursene. Praksis har uthulet denne rettigheten.

Det er i det hele omfattende dokumenter som det vil føre for langt å gjengi i en kort kommentar. I utgangspunktet er alle trålkvoter tatt fra kystflåten. – En ny omfordeling er nærliggende.

Kommisjonen har en formidabel oppgave foran seg. Dette kan ikke gjøres lettvent. Man bør se bort fra Sandbergs fort-fort-metoder. Det ventes at forslaget fra kommisjonen vil bygge på de omfattende opplysninger, betakninger og forslag som kommer fra næringen sjøl, og fagfolk i lov og rett.

Parti-politiske kjepphester på stall

Det er allmenn tillit til at kommisjonen kommer fram til rette og rettfærdige løsninger og forslag kystens folk kan slutte seg til. – På sin side har rikspolitikerne stort ansvar for å sette seg grundig inn i saken, og sørge for at parti-politiske kjepphester blir satt på

stall.

Les mer om: [næringsliv](#) [fiskeri](#) [industri](#) [Kristelig Folkeparti](#) [politikk](#) [Tromsø](#)
[Vestlandet](#)